

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 27

3. července 2011

Cena: 7 Kč

390. VÝROČÍ STAROMĚSTSKÉ POPRAVY PŘIPOMNĚLY STOVKY LIDÍ

Stovky lidí se shromáždily 21. června na Staroměstském náměstí v Praze, aby v chrámu sv. Mikuláše a u desky se jmény popravených 27 představitelů stavovského odboje připomněly 390. výročí potupné staroměstské poprav. V chrámu sv. Mikuláše, kde se už tradičně konala první část programu, seznámil starosta města Mníchovo Hradiště Arnošt Vajzr přítomné s životopisem místního patrona Václava Budovce z Budova. Prof. Jakub Trojan z Evangelické teologické fakulty UK se v přednášce zabýval aspekty Rudolfova Majestátu.

Na pietním aktu, který se tradičně odehrává u Staroměstské radnice u desky se jmény popravených, tentokrát chyběli tradiční hosté - předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR Miroslava Němcová, senátorka Daniela Filipiová a europoslanc Jan Zahradil, kteří se nemohli zúčastnit, protože plnili nutné politické úkoly. Miroslava Němcová, která v téže době řídila jednání parlamentu, poslala připravený projev, ve kterém mj. uvedla: "Teatrálnost a současně krutost popravčího aktu, jímž se habsburská moc vypořádala v roce 1621 s emancipační snahou panského, rytířského a měšťanského stavu Království českého, je v tehdejších evropských dějinách neobvyklá a výjimeč-

ná. Svědčila mimo jiné také o tom, jak velmi se vládnoucí panovník obával rostoucí ekonomické, politické i náboženské síly v českých zemích.

Osud náboženských svobod byl jádrem konfliktu třicetileté války. Šlo o viditelný a uchopitelný jev, který souvisel s projevem národního sebeuvědomění u nás i jinde v Evropě, se snahou o větší hospodářskou a politickou samostatnost. Doba, která byla popravou na Staroměstském náměstí ukončena, byla charakterizována nezvyklým rozvojem vzdělanosti, na svou dobu neobvyklou náboženskou tolerancí i vzestupem českého obchodu a řemesel i manufaktur. Míra krutosti, se kterou rakouský císař potlačil rebely, zasadila této zemi, jejím společenským a ekonomickým špičkám těžkou ránu. Po Bílé hoře a exekuci v Praze opouštěla zemi inteligence, vzdělanci, kteří předtím budovali základy domácí vědy, filosofie. V ekonomické rovině došlo k oslabení hospodářské i vojenské moci české šlechty, významných osobností domácích vládnoucích špiček. Byla to rána, která v našem národě krvácela desetiletí a staletí. Pobělohorský exodus tak byl prvním významným odchodem elit této země. Ukázalo se však jedno - svoboda se dá potlačit, ale ne zastavit a zničit."

Zdravici poslala i senátorka Daniela Filipiová.

Pietního aktu se zúčastnil i bratr patriarcha Tomáš Butta, který pronesl krátký projev, a pražský biskup David Tonzar. Pietní akt byl ukončen státní hymnou.

(noe)

Zamyšlení k svátku Jana Husa

*„Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mívají ve zvyku, ale napomínejte se.“
Židům 10,25*

Velice často v kázáních slyšíme, že prvokřesťanská církev byla čistou, bez poskvrny. Skutečnost však byla opravdu jinde. Středověk se velice často snažil hovořit o návratu církve k prvokřesťanským kořenům. Podíváme-li se dokonce do velkého husitského hnutí, které toužilo po Boží přítomnosti, toužilo po nápravě církve a pokoušelo se v městě Tábor vytvořit prvokřesťanské společenství se společným majetkem, od této skutečnosti velice záhy upustilo. Text Židům 10,25 nám objasňuje, že i prvokřesťanské společenství byla zanedbávána lidmi – věřícími v čase, kdy moc přítomnosti Mesiáše a Ducha svatého byla ještě velice silným zážitkem.

Nad tímto textem jsem se dlouho zamýšlel a položil jsem si otázku, proč tehdy lidé zanedbávali společná shromáždění a dále jsem si položil otázku, proč dnes lidé zanedbávají společná shromáždění. Je pravdou, že v období vzniku církve se věřící museli bát, bát Židů, bát Římanů. Toto se dá pochopit. V překrásné knize „Quo Vadis“ je popsána situace, kdy prvokřesťané se k sobě chovali s nádherou a něžností, s láskou k bližnímu. Byli schopni postavit se jak židovskému násilí, tak římskému násilí. Ježíše Nazaretského nezradili, byli ochotni za něj umírat.

Církev se vyvíjela, institucionalizovala a mocní církve se mnohdy nadouvali hloupostí a prázdnotou. Víra se stala zvykem a ze strachu o víru vlastní vznikaly knihy, které neměly s křesťanstvím pranic společného. Kniha „Maleus Maleficarum“ (Kladivo na čarodějnice) je toho dokladem. Pogromy, křížové výpravy, inkvizice, přihlouplý fanatismus. To vše zavinilo rozdělení křesťanství. Co však my dnes, zanedbáváme naše společná shromáždění – bohoslužby? Mnohdy je to pro naši lenost, mnohdy je to pro slabost víry. Avšak často je to zaviněno těmi nejmocnějšími v církvi, klérem, biskupským sborem, který v zájmu církve činí skutky, které odradí řadové věřící od společenství církve. Zde mi připomíná sám Ježíš svými slovy tuto skutečnost... „Učinili jste z domu otce mého peleš lotrovskou.“ Kompromisy, polovičatá, nepravdivá rozhodnutí nemohou být záchranou církve. My se nemůžeme chovat jako lištičky, které světem procházejí šmejděním. Chce to míru zodpovědnosti, pravdivosti, korektnosti, jak často k to-mu nemáme sílu.

Na závěr bych rád připomněl středověký výrok dalšího mučedníka církve Savonaroly: „Prvokřesťanská církev měla proto úspěch, že měla zlaté biskupy a dřevěné kalichy. Dnešní církev má dřevěné biskupy a zlaté kalichy.“

Jan Hradil

DVĚ SLAVNOSTNÍ NEDĚLE V BLANSKU

V Husově sboru v Blansku jsme prožili dvě uplynulé neděle opravdu požehnaně. Přípravou na Hod Boží svatodušní byla večerní svatodušní vigílie.

V sobotu 11. června v 19 h jí začala naše závěrečná příprava na vysluhování svátosti biřmování. Čtrnáct biřmovanců, kteří se setkávali ve dvou skupinách, si připravilo vigílie nad sedmero dary Ducha svatého. Po požehnaném večeru ve společenství biřmovanců, kmotrů, jejich rodin, sester a bratří nás čekal Hod Boží.

V neděli ráno 12. června přijel náš brněnský bratr biskup ThDr. Petr Šandera a zúčastnil se zkoušky biř-

movanců. Za zpěvu písně "Přijď ó Duchu přesvatý" vešlo čtrnáct biřmovanců doprovázených svými kmotry do sboru.. Každý vyznal svůj osobní biblický verš i druhé - biřmovací jméno. Po bohoslužbách následovala pěkná zahradní slavnost, kterou s pestrým občerstvením připravili biřmovanci pro ostatní členy náboženské obce.

Večerní bohoslužba na svatodušní pondělí nás pomalu nasměrovala k neděli Boží Trojice. Tentokrát se na ni po celý rok připravovalo v hodinách náboženství ve škole i duchovní péči jedenáct dětí - třetáků, kteří slavili svou první večeři Páně.

Slavnost v neděli 19. června začala průvodem dětí. Veřejná zpověď a svátost pokání připravily děti, rodiče i ostatní bratry a sestry k velké události. Většinu z nich již křtíl náš bratr farář jako malé děti, takže od dětství se učí cestě víry a vztahu ke společenství církve. Po kázání následovala zkouška dětí ze znalostí biblických příběhů a sestra předsedkyně rady starších dr. Jana Skácelová je vyzkoušela ze znalostí liturgického prostoru a života církve.

První stolování s Ježíšem tak pro všech jedenáct dětí bylo další směrovkou na jejich cestě víry. V závěru bohoslužeb bylo i všem ostatním dětem chodícím do náboženství ve škole i duchovní péči rozdáno vysvědčení. Následovala tzv. první svačinka a soutěžní program pro děti i dospělé.

Večer patřil premiéře muzikálu Jiřího Zmožka o životě apoštola Pavla "Velký příběh", protože jednu z hlavních rolí zpívá manželka bratra faráře Ivana Kopecká. Jsme rádi, že celé dvouhodinové dílo mohlo zaznít právě u nás.

Každé ze shromáždění navštívilo přes 130 lidí.

Kěž v jejich životech zanechá otřetou stopu živé víry. Pán kež zehná své církvi.

Rada starších v Blansku

Pravda zvítězí

Zvítězí? Ano. Ale záleží na tom, kde ji hledáme a co si pod pojmem „pravda“ představujeme. Žijeme ve světě tolika PRAVD, že se nám chvílemi zdá, že se v nich ztrácíme, že se pod jejich tíhou musíme každou chvíli zhroutit. Zaručená „pravda“ našich politiků, dnes taková, zítra úplně jiná, ale přesto vždy ta jediná „pravdivá“, překroucená a zmrzačená „pravda“ lidí, kteří právě teď, v tuto chvíli, mají moc o něčem rozhodovat, „pravda“ o stavu našich bankovních kont a tím i o naší „důležitosti“, „pravda“ konzumentů piva v restauraci čtvrté cenové skupiny..., pravda, pravda, pravda.

„Pravdu“ má dnes každý, kdo je přesvědčený o tom, že znamená něco víc než ten druhý. A přitom nevíme, že nás žádná z těchto zaručených „pravd“ – pravd světských nedokáže uspokojit, nedokáže nám poskytnout klid a pokoj, a proto hledáme další a další „pravdy“. Mnohdy netušíme, že hledáme na špatném místě a ženeme se opačným směrem, než kterým bychom se měli dát. A to nás ubíjí, protože už nevíme, které z „pravd“ máme a můžeme důvěřovat.

Ale co ta opravdu pravá PRAVDA, PRAVDA BOŽÍ, na kterou dnes zapomínáme a kterou tolik opovrhujeme? A přece, ta jediná není poplatná žádné době, žádnému člověku, to je jediná PRAVDA, která nikdy nezklame a nezarmoutí.

PRAVDA, která prostě JE.

Neoddiskutovatelná a nenahraditelná. Nádherná a osvobozující od všech světských „pravd“. Mocná a penězi neuplatitelná.

Ten, kdo tuto PRAVDU hledá a najde, přidrží se jí a půjde její cestou, ten, kdo si hluboko do svého srdce uloží slova Pána Ježíše: „Já jsem ta cesta, pravda i život,“ (Jan 14,6) už nemusí hledat nic jiného. Našel PRAVDU, klid a pokoj, a může si být jistý, že tato PRAVDA ZVÍTĚZÍ. Vždy, za všech okolností a v každé době.

Našel PRAVDU, o které může vždy, tak, jako i Mistr Jan Hus ve své době, s klidným srdcem říci: „NEODVOLÁM!“

Jana Bára Hafnerová

Z kazatelského plánu

3. NEDĚLE PO SVATÉM DUCHU

Na myslí nám tane tvé milosrdenství, Bože, zde, uprostřed tvého chrámu. Jak tvé jméno, Bože, tak i tvoje chvála zní až do končin země.

ŽALM 48,10-11

První čtení z Písma: Zacharjáš 9,9-12

Tužby:

2. Za otevřené oči víry, modleme se k Hospodinu.
3. Za radost z pravdy Páně, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, učíš nás zachovávat tvá přikázání, abychom milovali tebe a své bližní. Daruj nám svou milost, ať jsme ti oddáni celým svým srdcem a navzájem spojeni čistou láskou. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: Římanům 7,15-25a

Evangelium: Matouš 11,16-19.25-30

Verše k obětování: Žalm 18,28.32

Verš k požehnání: Žalm 34,9

Modlitba k požehnání:

Prosíme tě, Hospodine, ať nás nebeské tajemství večere Páně obnoví ve víře, posvěti v lásce a posílí v naději. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 10, 25, 43, 52, 72, 76, 104, 107, 109, 130, 131, 148, 191, 296, 326

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - Zjevení Janovo 11

Listy sedmi církvím

Pokračování z minulého čísla

Jestliže se Kristus představuje Thyatirám ve veškerém majestátu a moci Syna Božího, pak to znamená, že jeho ohnivé oči vnímají s hněvem každý hřích a vynášejí jej ze skrytých hlubin. Nohy z bronzu zašlapávají každou protivíci se sílu a nemilosrdně drtí každé zlo. (Bronz – to byla velmi tvrdá kovová směs používaná na zbraně a byla ve velkém vyráběna v Thyatirách, takže vhodnost obrazu je tu zřejmá.) Zde byl ten, jehož tvář zářila jako svítící slunce v plné síle. Sláva slunečního boha Tyrinnase bledla do bezvýznamnosti před touto nesrovnatelnou slávou. Dokonce i moc římských kohort a moc místního božstva se ztrácela před vrcholnou mocí a majestátem Syna Božího.

V působení církve v Thyatirách byl vidět vskutku křesťanský život v praxi: skutky, víra, služba a vytrvalost spolu s láskou, která tak nápadně chyběla v některých jiných církvích. Křesťané v tomto východním městě byli zvlášť horliví, jejich skutky bylo čím dál víc. To je výzva i pro nás – aby naše praktická zbožnost vykazovala stále více lásky, víry a služby.

Vzdor těmto ctnostem trpěli thyatirští věřící mezi sebou zlo, které se Bohu přičilo a které personifikovala falešná prorokyně jménem Jezabel. Historická Jezabel byla dcerou Eth-Baala, krále sidonského, který byl knězem Aštarty a který zavraždil svého předchůdce Phelese, aby se sám posadil na jeho trůn. Jeho dcera se vdala za Achaba, krále Izraele a prokázala se jako „důstojný“ potomek svého otce. Nejen že se snažila vyhladit Hospodinovy proroky (1 Kr 18,13), ale očividně usilovala zavést nečisté fénické modlářství zavádě-

ním bohoslužby Aštartě. Její památka je poskvrněna krví. Byla pronásledovatelkou, vražedkyní, zlodějkou, lhářkou a pokrytcem. Aby například získala Nábotovu vinici, propůjčila se k vraždě zradou a falešným svědectvím (1 Kr 21). Ačkoli sněm v Jeruzalémě vedl nové křesťany z pohanství k tomu, aby se zřekli věci zasvěcených modlám a také smilstva, falešná prorokyně v Thyatirách přišla s učením, které porušovalo toto základní pravidlo. Tato thyatirská Jezabel vedla svou svůdnou mocí místní křesťany ke smilstvu a k tomu, aby jedli maso ze zvířat obětovaných modlám.

(Sněm v Jeruzalémě viz Sk 15,29)
Další myšlenkou Ježíšova vzkazu do Thyatir je pokání. V Thyatirách byla falešné prorokyni dopřána možnost, aby činila pokání. Ale ona se nechtěla odvrátit od svých hříchů, a tak zneužívala Boží shovívavost. Jestliže Bůh nepotrestá hříšníka ihned, pak je to proto, že mu dává čas k pokání. Takový hříšník se většinou domnívá, že trest nepřijde nikdy. Tím omylem trpí i moderní lidé. Také v Bibli se o tomto omylu píše: „Poněvadž nad zločinem není ihned vykonán rozsudek, tíhne srdce lidských synů k páchání zla“ (Kaz 8,11). „Dává-li se milost svévolníku, spravedlnosti se nenaučí“ (Iz 26,10). Hříšník si myslí, že Bůh jeho činy nevidí, nebo vidí, ale pomstu nechystá. Přitom v čase, který mu byl propůjčen k pokání, jen hromadí proti sobě Boží hněv. „Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2 Pt 3,9). Ale na nekajícího trest jednou přijde a sou-

dem pohrozil Kristus i thyatirské Jezabel a těm, kdo jednali jako ona. Scéna jejich rozkošnických radovánek se měla změnit ve scénu nemoci a velikého soužení. Soud nad nevěstkou je popsán ve Zjevení 17,15-18. Když Tatford vykládá Kristova slova namířená proti Jezabel v Thyatirách, chápe je jako proroctví, jako předpověď, která se naplnila v budoucích stoletích v Římskokatolické církvi. V ní došlo k duchovnímu cizoložství a idolatrii: ceremoniářství, rituály, uctívání lidí, obrazů a předmětů, užívání mešních rouch ad.

To všechno vidí Tatford jako prakticky převzaté z pohanství. Zvlášť ostře se obrací se svou kritikou proti středověkému papežství, které se projevovalo jako Jezabel mravní zkaženosti a také pronásledování. Hříchem byly i papežské nároky na zvláštní postavení, protože prvním římským biskupem byl apoštol Petr. Odtud papežský nárok na vladaření nejen nad univerzální církví, ale i nad národy. Tím sahala církev na majestát Syna Božího, který je jediným budovatelem církve a jediným Pánem nad národy. Musíme znovu opakovat, že kniha Zjevení není kniha prorocká, nepředpovídá budoucnost, ale že vzkaz Kristův byl opravdu určen do Janovy současnosti, tj. do konce 1. stol. po Kr. za vlády římského císaře Domitiana.

Frederick A. Tatford
Prophecy's Last Word,
An Exposition of the Refelation,
nakl. Pickering And Inglis Ltd.
London 1. vyd. 1947, paperback
vyd. 1969, reprint 1970 a 1971

Zkrácený překlad: Jiřina Kubiková
Pokračování příště

Nad Písmem

O DVOU VĚRNÝCH MISTRECH VÍRY KRISTOVY Mt 10,17-22

„Každý člověk by měl být tak dobrým, zbožným a spravedlivým, aby motivoval své bližní k následování a společně došli do nebeského království.“

Tato věta je parafrází Husovy teze vyřčené v jednom z jeho kázání z r. 1411.

Hus, podobně jako jeho žák Jeroným Pražský, kladl na sebe požadavky maximální.

Zatímco první úzkostlivě zápasil o pravdu Kristovu v pokoře a bázni Hospodinově, druhý se za poznání pravdu rval (někdy i doslova) na univerzitních kolbištích, na dvorech význačných šlechticů a panovníků, i na půdě nepřátelských řeholních chrámů. Zatímco první velebil víru a mravnost bez ohledu na národnost („Lepší jest mi Němec dobrý, než-li bratr Čech zlý“), druhý se neváhal pustit do Němců, chválit český národ, ba přisuzovat mu původ nejvznešenější – řecký! A zatímco první zemřel v poznání pravdy, a neustoupil ani o píď, neodvolal a nepodleh nátlaku ani surovosti vyslyšatelů, druhý – věren své rozporuplné povaze plné emocí a vášni – nejprve zapře svého mistra a učitele Jana, učiní ponižující pokání, naplne si doslova

do tváře pro pobavení obtlouštělo davu dobových zákoníků a papalášů, aby v sobě po čase našel nevidanou sílu, která mu dá odvahu, aby se vymálem svým katům do očí, odvolal odvolané, přiznal se k „mistříčkovi Husovi“ a následně podstoupil smrt na hranici.

Oba muže však přeci jen něco podstatného spojuje!

Urputnost, s níž odmítají podlehnout iluzi náboženské jistoty, doprovázené dobovým rozkladem a hnitím stávajícího řádu. Oba muži nestojí o prefabrikovanou spásu, kterou jim má zaručit zákonické memorování a kolotoč rituálů a náboženských obřadů, z nichž se vytratilo to podstatné – radostné prožívání setkání se vzkříšených Ježíšem! Setkání s tím Ježíšem, který chodil v chudém šatě, neohledbal se důstojností magisteria, neštítel se chudobných a nemocných a neposílal odpůrce na smrt! Za tohoto Ježíše oba muži zemřeli! Jména většiny jejich soudců upadla v zapomnění, nikoho nezajímají. Jan Hus a Jeroným Pražský vzpomínání od věrných jsou a budou i nadále!

Martin Chadima

Hospodine!
K tobě se utíkáme
v dobách zlých,
kdy provazy nepřátel
svazují naši vůli
a naši mysl
zotročuje strach.
K tobě se uchylujeme
v době strádání a bolesti,
když marnost obklopuje
vše kolem.
Tobě děkujeme,
tebe chválíme,
tebe vzýváme
a tebe prosíme: po vzoru
tvých služebníků
Jana Husa
a Jeronýma Pražského,
ať je nám vždy blízka
naděje,
která přemáhá chmury,
ať je nám vždy posilou
víry, jež prolomuje tíži
neodvratného konce,
ať je nám vždy blízka
láska.
V přijetí i v dávání!
Amen

SLAVNOST NA SPOŘILOVĚ

Den před Božím hodem svatodušním 11. června odpoledne za překrásného počasí v záři jarního slunce se sešli věřící naší církve a pozvaní hosté na zahradní slavnosti věnované svátkům zrození křesťanské církve a 84. výročí úmrtí našeho prvního bratra patriarchy ThDr. Karla Farského.

Slavnostní bohoslužbu vykonali společně bratr Vladimír Bubeník, farář z Votic jako host a náš bratr duchovní Jan Hlavsa. Za Starokatolickou církev posloužila četbou Písma svatého sestra Michaela Švestková, posluchačka Husitské teologické fakulty Univerzity Kar-

lovy v Praze. Poté bratr ThDr. Jaroslav Hrdlička z katedry církevních dějin HTF UK přednesl k 84. výročí úmrtí prvního bratra patriarchy a zakladatele naší církve ThDr. Karla Farského zajímavou přednášku o jeho díle a životě. V předvečer svátků svatodušních se poprvé po dlouhých pěti letech k větší slávě našeho Hospodina, Boha živých, rozeznělo naše harmonium, cenný nástroj firmy Tuček a syn z roku 1927, který prošel úplnou renovací. Provedl ji se vši pečlivostí mistr varhanář Petr Nožina, který je obnovil po umělecké zvukové i rukodělné stránce v pů-

vodní podobě. Vrátil mu krásný zvuk a důstojný vzhled. Potěšil tak všechny členy naší náboženské obce.

Tuto zdařilou rekonstrukci nám umožnil provést peněžní dar Úřadu Městské části Praha 4. Jejím vedení za to patří naše upřímné poděkování.

Na pořadu prvního duchovního koncertu na nově rekonstruované harmonium zazněly varhanní skladby duchovní, populární i lidové. Na harmoniu je přednesl bratr ThDr. Petr Tvrdek a jeho choť sestra ing. Iveta Tvrdková – Karmazínová. Sólovým zpěvem za doprovodu harmonia vystoupila paní Mgr. Lucie Pěkná a na zobcovou flétnu zahrál malý Petr Tvrdek junior.

Po ukončení koncertu duchovní hudby se přítomní věřící různých generací za účasti našich hostů z jiných náboženských obcí setkali v bratrském prostředí a při štědrém pohoštění na farní zahradě. Všichni účastníci slavnostního svatodušního odpoledne se rozcházel do svých domovů s požehnaním darů slova Božího a s uměleckými zážitky duchovní hudby.

Vladimír Prchlík,
člen rady starších

Vzpomínka na dobu husitskou

„Památko Božích bojovníků, kteří byli upáleni v chotěbořských stodolách 3. února 1421 jako jejich velký učitel v Kostnici a náš vzor v minulosti a budoucnosti Mistr Jan Hus.“ Kolemjdoucí je upoután tímto nápisem na kamenném památníku. Stojí v malém parčíku na okraji města při silnici na Habry u Havlíčkovy Brodu. Co se tehdy – před 250 – lety v městě Chotěboři událo?

Malé město ležící na důležité spojovací cestě s Moravou se nemohlo vyhnout srážkám, které přineslo husitské revoluční hnutí. V lednu 1421, jeden ze zakladatelů Tábora, kněz Petr Hromádka z Jistebnice, dobyl v čele tábořských bratrů Chotěboř a stal se hejtmánem města. Je pravděpodobné, že bohatí chotěbořští měšťané radikálním tábořským bratřím nepřáli. Dobyť Chotěboře bylo velkou ztrátou pro katolickou stranu. Proto kutnohorský s panským vojskem vytáhli proti Chotěboři obsazené husity. Přesila kutnohorských i nepřítel chotěbořských měšťanů donutily v únoru 1421 hejtmana Hromádku k vyjednávání. Na čestné slovo Jana Městeckého, chrudimského hejtmana, že chotěbořské posádce bude umožněn volný odchod z města, vzdali se husité 3. února panskému vojsku. Slib však byl jen nečestným podvodem, aby obránci opustili opevněné město a mohli být snadno pobiti. Nakonec bylo 300 zajatců nahnáno do tří chotěbořských stodol a v nich upáleno. Další byli stejným způsobem usmrceni mezi Čáslaví a Kutnou Horou. Zbytek z původně asi tisícové posádky našel smrt v kutnohorských šachtách. Stejně krutý osud postihl i hejtmana Hromádku, který byl ještě s několika druhy upálen na chrudimském náměstí.

Podle lidové tradice byl popel uhořelých husitů vozy odvezen do blízkých rybníků, které dostaly podle tohoto hrozného činu jméno „Kacíře“. Chotěbořská událost poznamenala další průběh husitských válek, které nebyly milosrdného charakteru. Husité již v dubnu 1421 odpověděli na hrůzný čin zničením kláštera v nedalekém Vilémově. Naposledy husitské vojsko v čele s Janem Žižkou prošlo snad Chotěboři v říjnu 1424 při tažení na Moravu. Chotěboř po válečných útrapách dvacátých let jen zvolna zacelovala rány a obnovovala svůj poklidný život. Tragické události připomíná pojmenování nedaleké ulice „od stodol“ Hromádky z Jistebnice. Při bolestné vzpomínce na dávné boje a utrpení v naší vlasti připomeňme si naléhavý odkaz kostnického mučedníka: „Také prosím vás, abyste se milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy každému přáli“.

Drahomíra Krchňáková

KŘESŤANSTVÍ V BUDOUCNOSTI

2

Dokončení z minulého čísla

Nikoliv přátelé, my nejsme playstation v rukou ufonů, je to horší. My jsme vydáni napospas jeden druhému! A co tedy to křesťanství v budoucnosti? Kdyby chtěli ještě nějak sociopaté tvrdit, že Jan Hus byl první revolucionář, nemají pravdu. Ježíš už ho předběhl. To on zasel semínko permanentní revoluce, ale pozor, revoluce duchovní. Proč duchovní? Protože řekl: Jděte a učte. Kdyby chtěl, abychom se prali, řekl by: „Vezmeme koně a pojedeme na ně.“ Ježíš by mohl být spíše patronem pedagogů než revolucionářů, ale protože má důležitější práci, stal se u nás patronem pedagogů kolega Komenický. Každý člověk je vlastně žákem svého života a jeho úkolem je osvojit

si své lidství, tak jako se puberták musí dobrat vlastní identity. Není jiná cesta, než se odvážně zeptat, jak moc to myslím sám se sebou vážně. Viděl jsem na své cestě příliš mnoho lidí, kteří se smířili se svou nedostatečností tak, že rezignovali na vše. Takové lidi máme a budeme mít stále kolem sebe a je třeba léčit je dobrým slovem a vlastním příkladem, to je velký úkol všech vidoucích, nejen křesťanů. Jsou tu zástupy těch, jejichž srdce ještě nepromluvila. Lidské poblouznění bývá bolestnější než nemoc. Ježíš řekl, že nás do ráje budou předcházet zloději a nevěstky, že nepřišel léčit zdravé, ale nemocné... Víte, čemu věřil profesionální revolucionář Ernesto Che Guevara? Jeho bohem byla svoboda. Bojoval

v několika státech střední Ameriky protikoloniální guerillu. Chtěl umřít v boji jako hrdina, ale zemřel v zajetí na tuberkulózu. Ale co my víme, třeba nás předešel do ráje...

Budoucnost křesťanství je narozdíl od obecné představy budoucnosti světa oživená vnitřní prásilou lásky a obětí. Přesto se nedá jedno od druhého oddělit. Úkol křesťanů zní tedy jasně: neztratit pozici kvasu v lidském myšlení, protože to je otázka přežití. Nikoli přežití křesťanství, ale přežití všech lidí. Znovu opakuji, je rozdíl mezi vizí a iluzí. Farský prohlásil, že pro skutečnou církev jsou všechna humanistická hnutí světa bez ohledu na náboženství spojenci. Já dodávám, spojenci proti bezpráví, nesvobodě a devastaci člověka i přírody. Bez spo-

prechází autor k výkladu náboženství Dálného východu (konfucianismus, šintoismus, taoismus). A závěr encyklopedie věnuje vzniku nových náboženských hnutí (zvláště Společnost svědků Jehovových, mormoni, Církve sjednocení, Haré Kršna).

Přes jistou rozdílnost některých světových náboženství, včetně odlišných obřadů, existuje také leccos společného. Všechna náboženská hnutí usilují o to, aby zejména lidé věřící nacházeli hlubší smysl života a naučili se žít v lásce a míru se svými bližními. To je nakonec rovněž hlavním přínosem vydání předkládané encyklopedie, určené pro širší popularizaci náboženské víry i u nás.

Závěrem snad jediná připomínka či výtka na okraj. Ve 14. kapitole Šíření křesťanství v odstavci Reformace se autor zmiňuje pouze o reformátorech Martinu Lutherovi, Kalvínovi a protestantech. Ale není tu ani zmínka o našem českém Mistru Janu Husovi, kritikovi zlořádů tehdejší katolické církve, což dalo vznik husitskému hnutí po jeho násilné smrti upálením. Nedoceněný význam osobnosti a učení Mistra Jana Husa nejen u nás, ale i v Evropě, je zřejmý. Doufáme, že se v budoucnu obrodí mravní zásady učení nám blízkého kazatele a bude více oceňován v současné době pokleslé morálky společnosti.

Karel Lachout

NAŠE RECENZE

DAVID SELF: ENCYKLOPEDIA SVĚTOVÝCH NÁBOŽENSTVÍ (ENCYCLOPEDIA OF WORLD RELIGIONS), PŘELOŽILA MONIKA KRŠKOVÁ, VYDALO KARMELITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ V KOSTELNÍM VYDRÍ V ROCE 2009.

Od začátku existence lidstva na naší planetě povstala řada otázek po zodpovězení důvodů svého vzniku, které si člověk postupně kladl a klade dodnes Jak vznikl svět? Proč jsme tu na zemi? Co je po smrti? Je to právě náboženství, které člověku napomáhá nalézat odpovědi na podobné tíživé otázky a posiluje ho ve víře.

V předkládané bohatě ilustrované encyklopedii, vhodné i pro laickou veřejnost, se anglický autor David Self pokouší přehledně a výstižně postihnout význam a historii hlavních světových náboženství včetně tradic a rituálů. Řada dalších zajímavých údajů v knize usnadní orientaci čtenáře v poměrně složitém vývoji náboženských vyznání.

Po úvodní charakteristice uctívaných bohů starověkého Egypta, Řecka i Říma, defilují tu náboženství odvozená svým původem od Abraháma, věřící v jediného Boha (křesťanství, judaismus, islám). Dále po východních náboženských vyznáních (hinduismus, buddhismus, sikhismus)

jení člověka a přírody (tím rozumím celý vesmír) a lidí navzájem je lidská existence nesmyslná. Život lidský se stává opravdu živým až s položením si slavné císařovy otázky QUO VADIS HOMO? Teprve když se začnu ptát, co vlastně jsem a kam jdu, mohu dostat odpověď. Křesťané ale už možná příliš dlouho a příliš hlasitě odpovídali, než aby byli ještě křesťany a já bych spíše doporučoval se více modlit, naslouchat a pomáhat těm druhým, třeba vzdálenějším tradicím, které přece disponují stejnou prásilou jako my. Pomáhat ovšem neznamená nutit někoho násilím, aby něčemu věřil. To už tu všechno bylo a přineslo to církvi jen ostudu a rozdělení. Křesťanství vlastně není nauka. Je to radostný výkřik nad zjištěním, že náš život má smysl. Křesťanství je spíše permanentní revolucí každé konkrétní osobnosti, než světovládnou doktrínou. Tahle vnitřní revoluce neodbytně žádá od člověka něco, co stejně sám dávno tuší: Bojuj sám se sebou až do konce života boj o svou budoucnost, spíše než bys marně bojoval proti druhým. Takový boj je vytvářením tvé vlastní osobnosti. Celý tvůj život je přípravou na něco mnohem většího a krásnějšího. A jestli ses na tuto zem již několikrát

z nedostatku zásluh vrátil, jak tvrdí zákon karmy, to není důležité. Ty máš tak jako tak jedinečnou šanci tady a teď. Způsob, jakým se chováš, a cesta, kterou jdeš, ovlivní to, kam se nakonec dostaneš. V tomhle smyslu můžeme říci, že náboženství je takový samonosný rost pod nohama civilizace. Něco jako létající koberec. Držíme se na něm pohromadě vzájemnými modlitbami, které když ty je vynecháš, musí je pro rovnováhu světa nahradit někdo jiný. Kdo? Třeba se modlí za tebe někdo, do koho bys to vůbec neřekl, nebo i tví zemřelí předkové, nebo svatí? Kdo ví... Ale je jen na tobě, jestli doplňuješ do věčnosti, třebaš v malinkém člunu, anebo se staneš Titanikem. Titanové v řecké mytologii byly bytosti ohromné síly, které si na ni zakládaly, ale nakonec padly. Pamatuj, že svůj osobní civilizační projekt si můžeš zpackat vždy jen ty sám. To je poselstvím křesťanství do budoucnosti. A ještě něco, až nám zmizí z očí kostely, kříže a všechny symboly církve, nebude to znamenat, že křesťanství zaniklo. Naopak, bude to znamenat, že je daleko zdravější, živější a svatější, než kdy bylo.

Tomáš Procházka

ZPRÁVY

Pozvání do Betlémské kaple

Ústřední rada Církve československé husitské vás při příležitosti 596. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa srdečně zve na bohoslužbu v Betlémské kapli v Praze, konanou 6. července od 15 hodin pod vedením patriarchy ThDr. Tomáše Butty, Th.D. a slovenského biskupa ThDr. Jana Hradila, Th.D., kázáním poslouží pražský biskup doc. ThDr. David Tonzar, Th.D. Bohoslužba bude vysílána v přímém televizním a rozhlasovém přenosu (ČT 2 a ČRo 2).

(red)

Životní jubileum

„Chválu vzdějte Hospodinu, protože je dobrý, jeho milosrdenství je věčné!“
Žalm 118, 1

Spolu s naší jubilantkou - sestrou Růženu Hykmanovou - chceme poděkovat svému Stvořiteli za požehnaných 80 let, kterých se dožívá 2. července – v kruhu svých drahých a blízkých ve Svojsicích u Kolína. Naše milá oslavenkyně by mohla dlouho a dlouho vyprávět a svědčit, jak ji dobrý Bůh od mládí vedl cestou života, provázel, chránil a dával sílu k překonání vážných nemocí a nejrůznějších životních zkoušek.

Milé jubilantce – pracovitě, obětavě a dlouholeté předsedkyni rady starších v Kouřimích ze srdce vyprošujeme do dalších let především pevně zdraví, vnitřní radost a pokoj v duši, který činí život krásný, smysluplný a bohatý.

Krasava Machová

Bohoslužba na Krakovci

Slavnostní bohoslužba u příležitosti mučednické smrti Mistra Jana Husa se tradičně konají na nádvoří hradu Krakovec dne 5. července ve 13.45 hodin.

(ra)

Festival duchovní hudby

Už XII. ročník Festivalu duchovní hudby se uskuteční tradičně 5. července od 16 h v chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí v Praze.

Festival se koná pod záštitou bratra patriarchy Tomáše Butty a pražského biskupa Davida Tonzara za přispění náboženské obce Praha 1-Staré Město. Je opět koncipován jako odpolední cyklus krátkých vystoupení a je nesoutěžního charakteru. Tradice festivalu sahá do roku 1969, potom se však až do sametové revoluce nesměl oficiálně konat.

Letos vystoupí:

- * Pražský žesťový soubor
- * Bohumír Rabas - varhany
- * Smíšený sbor Pražští pěvci
- * Komorní sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra z Příbrami
- * Ladislava Nohejlová - mezzosoprán, Ludmila Čermáková - soprán a Bohumír Rabas - varhany
- * Hana Tonzarová - mezzosoprán,

Matouš Mikolášek - violoncello a Jakub Marek - housle.

* Trio L'Chaim (Ada Slivanská - housle, Pavla Jahodová - harfa a Václav Slivanský - flétna)

* St. Marys Chidern Choir z Kanady
Všichni jsou srdečně zváni. Vstupné je dobrovolné.

(red)

K výročí upálení Jana Husa

Náboženská obec Louny zve na slavnostní bohoslužbu k výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa, která se koná 6. července od 17 h u Husovy zvonice v Lenešicích. Sloužit budou sestra farářka H. Smolová a bratr vikář V. V. Hána. Při bohoslužbě vystoupí chrámový sbor z Loun a život a dílo Mistra Jana Husa přiblíží historik V. A. Hons.

* * *

Slavnostní bohoslužbu k výročí upálení Mistra Jana Husa koná náboženská obec Louny 3. července od 9 h v Husově sboru. Po skončení bohoslužby následuje společné shromáždění u Husova pomníku na Mírovém náměstí v Lounech.

(vvh)

Smutná zpráva

Ve věku 90 let Pán odvolal sestru Jiřinu Adámkovou - vdovu po našem bratru faráři a maminku bratra faráře Jiřího Pravoslava Adámka. Za církev se se sestrou Jiřinou Adámkovou rozloučí při bohoslužbách v Husově sboru v Praze 10-Vršovcích 3. července v 8 h pražský biskup David Tonzar.

(ja)

EKUMENY

VZNIKLA EKUMENICKÁ KOMISE PRO HUSOVO JUBILEUM V ROCE 2015

Na jaře letošního roku se začala scházet znovuobnovená ekumenická komise zabývající se odkazem Mistra Jana Husa. Komise pro Husovo jubileum v r. 2015 (kdy si nejen v České republice připomeneme 600. výročí Mistra upálení) se schází s cílem najít odpovědi na otázky, čím je odkaz Mistra Jana Husa aktuální pro dnešního člověka, čím může Hus dnes inspirovat a také s úkolem připravit důstojné připomenutí významného výročí. Pracovní komise, ve které má zastoupení několik církví, ale také akademická obec a historičtí badatelé, připravuje v blízké době, kromě jiného, ke spuštění samostatné webové stránky k celému projektu. Jako první počín směrem k široké veřejnosti se uskutečnila 27. června tisková konference k znovuobnovení činnosti komise, na které odpovídali na otázky novinářů Mons. Tomáš Halík, biskup František Radkovský, synodní senior Českobratrské církve evangelické Joel Ruml, bratr patriarcha Tomáš Butta a děkan Husitské teologické fakulty UK Jan B. Lásek.

Mgr. Sandra Silná

vedoucí tajemnice Ekumenické rady církví v ČR

KŘESŤANSTVÍ SE PŘESOUVÁ NA NOVÉ KONTINENTY

Náboženský statistik Patrick Johnstone řekl na setkání nadkonfesijního misijního díla WEC, že křesťanství je na postupu - s výjimkou západního světa. Většinu Evropanů se podle něho odcizil živý Bůh, Bůh který slyší naše modlitby a koná velké skutky. Přesto je přesvědčen, že Evropa povstane „z popela osvětského obrazu světa do nové, živé biblické víry“.

Zatímco okolo roku 1900 žilo 80 % křesťanů v Evropě, severní Americe a v Pacifiku (v Austrálii, na Novém Zélandu), dnes tento podíl poklesl na 40 %.

Většina křesťanů dnes žije v Africe, v Asii a v Latinské Americe. Počet křesťanů severní Ameriky bude brzy překonán počtem křesťanů v Číně. Křesťanství se projevuje i v Bangladéši, v Iránu, v Indonésii.

V porovnání s populačním růstem (1,4 %) narůstá počet protestantů (2,2 %), především evangelikálů (4,7 %) a charismatiků (3,9 %). Zatímco nárůst počtu muslimů odpovídá jejich populačnímu růstu, je přírůstek protestantů dán především obráceními. To svědčí o síle evangelia.

Res Claritatis

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Pojďte ke mně všichni

Vypište z následujícího textu (Mt 11,28-30) slova, která do něj nepatří – tak získáte tajenku (Mt 11,27a).

Pojďte Všechno ke mně všichni, kdo je se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já mi vám dám odpočinout. Vezměte na dáno sebe mé jho a učte se ode mne, neboť od jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým mého duším. Vždyť mé Otce jho netlačí a břemeno netíží.

(Řešení z minulého čísla: Odměna.)

Jana Krajčřířiková

O posledních chvílích Mistra Jana Husa

Zatímco kouř a oheň zakrýval a páli mučedníka, měl tento ještě sílu a čas pronést poslední proslov: „Kriste, synu Boha živého, smiluj se nade mnou, nad námi, který jsi zrozen z Panny Marie.“

Legér popisuje výjevy na hranici s hrůznými podrobnostmi, vzbuzujícími úděs: „Po prvním vzplanutí pouze spodní část těla byla spalena, trup napolo zuhelnatělý zůstal na kůlu. Na to rozpadl se kůl na popel; vznítily znovu oheň a naházeli plný vůz dříví; pomocníci hledali kosti, roztloukali je, aby dokonale shořely. Hlavu rozbili ve dva kusy a znovu hodili do ohně zároveň se srdcem, jehož se oheň nedotkl. Také oděv vhozen do plamenů, „aby Češi z něhož neučinili posvátné reliquie“. Konečně naplnili vůz, zbytky ohně, popelem, kostmi a vše hodili do hlubokého jícnu Rýna.

Z knihy O Janu Husovi, muži pravdy, kapitola V Kostnici

A. Leskotová

Koncerty u sv. Mikuláše

- * 4. 7. – 20 hodin
Mozart, Gounod, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka
- * 6. 7. - 17 hodin
Händel, Pachelbel, Bach
J. Prokop – varhany,
M. Laštovka - trubka
- * 7. 7. – 17 hodin
Bach, Vivaldi, Dvořák
ADAMUS TRIO,
J. Adamus – hoboje,
J. Adamusová - viola,
K. Novotná - cembalo
- * 8. 7. - 17 hodin
Purcell, Telemann, Händel
M. Šestáková – varhany,
V. Kozderka - trubka
- * 8. 7. – 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlha - hoboje,
A. Vondráčková - housle
- * 9. 7. – 17 hodin
Vivaldi, Schubert, Albinini
B. Rabas - varhany,
M. Kejmar - trubka
- * 9. 7. – 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi
Prague String Orchestra,
V. Vlha - hoboje,
A. Vondráčková - housle
- * 10. 7. – 17 hodin
Haydn, Mozart, Beethoven
STRING TRIO PRAGA
- * 10. 7. – 20 hodin
Mozart, Gounod, Dvořák
Consortium Pragense Orchestra,
Š. Heřmánková - soprán,
M. Laštovka - trubka

Zveme vás na
3. ročník Husovských slavností
s koncertem folkové zpěvačky
Evvy Hencychové

Přírodní památka Husova
kazatelna u Petrovic
středa
6. července
od 16 hodin

Společně pořádají křesťanské církve a náboženské společnosti ze Sedlčanska

Vstup volný

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčřířiková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9